

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**A. ΚΕΙΜΕΝΑ****ΚΕΙΜΕΝΟ Ι**

Ο μικρούλης Χανς είχε πολλούς φίλους, αλλά ο πιο πιστός του φίλος ήταν ο Χιου ο μυλωνάς. Κι αλήθεια, τόσο αφοσιωμένος ήταν ο πλούσιος μυλωνάς στον μικρούλη Χανς, που δεν περνούσε ποτέ από τον κήπο του δίχως να σκύψει πάνω απ' τη μάντρα, για να κόψει ένα μεγάλο μπουκέτο λουλούδια ή μια χούφτα αρωματικά βότανα, ή δίχως να γεμίσει τις τσέπες του με κεράσια και δαμάσκηνα, αν ήταν η εποχή τους.

«Οι αληθινοί φίλοι πρέπει να μοιράζονται τα πάντα», έλεγε ο μυλωνάς, κι ο μικρούλης Χανς κουνούσε το κεφάλι χαμογελώντας και καμάρωνε που είχε έναν φίλο με τόσο ευγενικές ιδέες.

Καμιά φορά, ωστόσο, οι γείτονες παραξενεύονταν, που ο πλούσιος μυλωνάς δεν έδινε ποτέ τίποτα σε αντάλλαγμα στον μικρούλη Χανς, μόλο που φύλαγε στο μύλο του εκατό σακιά αλεύρι, και είχε έξι αγελάδες κι ένα μεγάλο κοπάδι μαλλιαρά αρνιά· αλλά ο Χανς ποτέ δεν σκοτιζότανε με τέτοιες σκέψεις, και τίποτα δεν τον ευχαριστούσε περισσότερο από το να ακούει όλα τα θαυμάσια πράγματα που έλεγε ο μυλωνάς για την ανιδιοτέλεια της αληθινής φιλίας.

Κι έτσι, ο μικρούλης Χανς περνούσε τον καιρό του δουλεύοντας στον κήπο του. Την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο ήταν πολύ ευτυχισμένος, όταν όμως ερχόταν ο χειμώνας και δεν είχε καρπούς ή λουλούδια να πουλήσει, υπέφερε πολύ από το κρύο και την πείνα, και συχνά αναγκαζόταν να πηγαίνει για ύπνο έχοντας φάει μονάχα μερικά ξερά αχλάδια ή τίποτα σκληρά καρύδια. Κι ακόμα, τον χειμώνα υπέφερε από μοναξιά, γιατί ο μυλωνάς ποτέ δεν ερχόταν να τον δει.

«Δεν ωφελεί να πάω να δω τον Χανς όσο κρατάει το χιόνι», έλεγε ο μυλωνάς στη γυναίκα του, «γιατί, όταν οι άνθρωποι έχουν στενοχώριες, πρέπει να τους αφήνουμε ήσυχους και να μην τους ενοχλούμε με επισκέψεις. Αυτή τουλάχιστον είναι η δική μου άποψη για τη φιλία, και είμαι σίγουρος ότι έχω δίκιο. Θα περιμένω, λοιπόν, να έρθει η άνοιξη, και τότε θα πάω να τον δω, θα μου δώσει κι ένα μεγάλο πανέρι πρίμουλες¹ κι αυτό θα τον κάνει πολύ ευτυχισμένο».

«Πολύ τους σκέφτεσαι τους άλλους», απάντησε η μυλωνού, καθισμένη στην αναπαυτική πολυθρόνα της μπροστά στο τζάκι· «πραγματικά, πολύ τους σκέφτεσαι. Είναι μεγάλη απόλαυση να σ' ακούει κανείς να μιλάς για τη φιλία. Και είμαι σίγουρη πως ούτε ο πάστορας² ο ίδιος δεν θα μπορούσε να τα πει πιο όμορφα από σένα, κι ας μένει σε τρίπατο³ σπίτι, κι ας φοράει χρυσό δαχτυλίδι στο μικρό του δάχτυλο».

«Δεν θα μπορούσαμε όμως να καλέσουμε εδώ τον μικρούλη Χανς;», είπε ο μικρότερος γιος του μυλωνά. «Αν ο καημένος ο Χανς έχει στενοχώριες, θα του δώσω το μισό από τον χυλό μου και θα του δείξω τα άσπρα μου κουνέλια».

«Τι κουτό παιδί που είσαι!», φώναξε ο μυλωνάς. «Πραγματικά, δεν ξέρω τι ωφελεί να σε στέλνω στο σχολείο. Δεν βλέπω να μαθαίνεις και τίποτε. Μα, αν ερχόταν εδώ ο Χανς κι έβλεπε τη ζεστή φωτιά μας, τα πλούσια φαγητά μας και το μεγάλο μας βαρέλι με το κόκκινο κρασί, ίσως να ζήλευε, κι η ζήλια είναι πράγμα τρομερό και πολύ κακό για όλους. Δεν θα επιτρέψω να χαλάσει ο χαρακτήρας του Χανς. Είμαι ο καλύτερός του φίλος, και πάντα θα τον προσέχω και θα φροντίζω να μην μπει σε κανέναν πειρασμό. Εξάλλου, αν έρθει εδώ ο Χανς, μπορεί να μου ζητήσει να του δώσω αλεύρι με πίστωση, κι αυτό δεν θα μπορούσα να το κάνω. Άλλο το αλεύρι κι άλλο η φιλία, αυτά τα πράγματα δεν πρέπει να τα μπερδεύουμε.

Όσκαρ Ουάιλντ, Ο ευτυχισμένος πρίγκιπας και άλλες ιστορίες

1. πρίμουλες: είδος λουλουδιών, γνωστών στη γλώσσα του λαού ως παναγίτσες ή δρακάκια
2. πάστορας: προτεστάντης ιερέας
3. τρίπατο: τριώροφο

ΚΕΙΜΕΝΟ II

Έτσι είχα μάθει ένα πράγμα πολύ σημαντικό: ότι ο πλανήτης από όπου είχε έρθει (ο μικρός πρίγκιπας), ήταν λίγο πιο μεγάλος από ένα σπίτι!

Αυτό δεν μπορούσε να με παραξενέψει και πολύ. Ήξερα πολύ καλά πως, εκτός από τους μεγάλους πλανήτες –όπως η Γη, ο Δίας, ο Άρης, ή η Αφροδίτη– στους οποίους έχουν δοθεί ονόματα, υπάρχουν εκατοντάδες άλλοι, που είναι καμιά φορά τόσο μικροί, ώστε με δυσκολία τούς διακρίνεις στο τηλεσκόπιο.

Όταν ένας αστρονόμος ανακαλύπτει έναν απ' αυτούς, του δίνει για όνομα έναν αριθμό. Τον ονομάζει, για παράδειγμα: «Ο αστεροειδής 3251».

Υπάρχουν σοβαροί λόγοι που με κάνουν να πιστεύω ότι ο πλανήτης από όπου είχε έρθει ο μικρός πρίγκιπας είναι ο αστεροειδής B-612.

Αυτόν τον αστεροειδή δεν τον είχαν διακρίνει με το τηλεσκόπιο, παρά μονάχα μια φορά στα 1909 κι εκείνος που τον ανακάλυψε ήταν ένας Τούρκος αστρονόμος.

Είχε κάνει τότε μια μεγαλοπρεπή παρουσίαση της ανακάλυψής του σε ένα Διεθνές Συνέδριο Αστρονομίας. Αλλά κανείς δεν τον πίστεψε εξαιτίας της φορεσιάς του. Έτσι είναι οι μεγάλοι.

Ευτυχώς, όμως, για τη φήμη του αστεροειδούς B-612, ένας Τούρκος δικτάτορας –με την απειλή της ποινής του θανάτου– επέβαλε στον λαό του να ντύνεται όπως οι Ευρωπαίοι. Ο αστρονόμος ξανάκανε την παρουσίαση το 1920, φορώντας ένα πολύ κομψό και μοντέρνο κοστούμι. Και τούτη τη φορά, όλος ο κόσμος χειροκρότησε με ενθουσιασμό την ανακάλυψή του.

Αν σας διηγήθηκα αυτές τις λεπτομέρειες σχετικά με τον αστεροειδή B-612, όπως κι αν σας εμπιστευτήκα τον αριθμό του, αυτό έγινε εξαιτίας των μεγάλων.

Οι μεγάλοι αγαπούν τους αριθμούς.

Εάν τύχει να τους μιλήσετε για έναν καινούριο φίλο, εκείνοι δεν σε ρωτάνε ποτέ για κάτι το ουσιώδες. Δεν θα ρωτήσουν ποτέ: «Πώς μοιάζει η φωνή του; Ποια παιχνίδια τού αρέσουν περισσότερο; Κάνει συλλογή με πεταλούδες;» Συνήθως ρωτούν: «Πόσων χρονών είναι; Πόσα αδέρφια έχει; Πόσο μεγαλόσωμος είναι; Πόσα λεφτά κερδίζει ο πατέρας του;» Τότε μόνο πιστεύουν ότι τον ξέρουν.

Αν πείτε σε κάποιον από τους μεγάλους: «Είδα ένα σπίτι με ροζ τούβλα, γεράνια στα παράθυρα και περιστέρια στη στέγη», ποτέ δεν θα καταφέρει να φανταστεί αυτό το σπίτι. Πρέπει να πεις: «Είδα ένα σπίτι που αξίζει πάνω από εκατό χιλιάδες ευρώ». Τότε εκείνος θα αναφωνήσει μάλλον «Τι όμορφο που θα 'ναι!»

Έτσι, αν τους πείτε: «Η απόδειξη ότι ο μικρός πρίγκιπας δεν ήταν φανταστικό πρόσωπο είναι το ότι ήταν χαριτωμένος, ότι γελούσε και πως ήθελε ένα αρνάκι. Γιατί, όταν κανείς θέλει ένα αρνάκι, αυτό είναι απόδειξη ότι υπάρχει», θα ανασηκώσουν τους ώμους και θα σας φερθούν όπως συνηθίζουν να συμπεριφέρονται, όταν έχουν να κάνουν με παιδιά!

Μα αν τους πείτε: «Ο πλανήτης από όπου ήρθε είναι ο αστεροειδής B-612», τότε θα πειστούν για όσα λέτε και δεν θα σας ζαλίσουν με τις ερωτήσεις τους. Έτσι είναι αυτοί, δεν πρέπει να τους κρατάμε κακία. Τα παιδιά δεν πρέπει να είναι πολύ αυστηρά με τους μεγάλους, πρέπει να δείχνουν επιείκεια απέναντί τους.

Όμως, βέβαια, εμείς που καταλαβαίνουμε τη ζωή, κοροϊδεύουμε τα νούμερα! Θα προτιμούσα πραγματικά να αρχίσω την ιστορία όπως άρχιζαν παλιά τα παραμύθια. Θα προτιμούσα να πω: «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας μικρός πρίγκιπας που κατοικούσε σ' ένα μικρό πλανήτη, μόλις πιο μεγάλο από τον ίδιο και που είχε ανάγκη από ένα φίλο...» Για εκείνους που καταλαβαίνουν τη ζωή, η διατύπωση αυτή θα έδειχνε πολύ περισσότερο αληθινή.

Γιατί δεν θα μου άρεσε να διαβαστεί το βιβλίο μου με επιπολαιότητα. Νιώθω τόση θλίψη, καθώς διηγούμαι τούτες τις αναμνήσεις. Έχουν περάσει κίολας έξι χρόνια, από τότε που ο φίλος μου έφυγε μαζί με το αρνάκι του. Κι αν εδώ κάνω μια προσπάθεια να τον περιγράψω, αυτό γίνεται για

να μην τον ξεχάσω. Είναι πολύ θλιβερό να ξεχνάς έναν φίλο. Δεν έχουν έναν φίλο όλοι οι άνθρωποι. Μπορεί κι εγώ να καταντήσω σαν τους μεγάλους, που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι τα νούμερα. Κι ακόμη, ακριβώς γι' αυτό, πήγα κι αγόρασα ένα κουτί με χρώματα και κραγιόνια. Είναι πολύ δύσκολο να ξαναρχίζεις να σχεδιάζεις στη δική μου ηλικία, όταν δεν το έχεις ξανακάνει παρά μονάχα τότε, στα έξι σου χρόνια!

Θα δοκιμάσω, φυσικά, να ζωγραφίσω δικά του πορτραίτα, που να του μοιάζουν όσο πιο πολύ γίνεται. Μα δεν είμαι απόλυτα σίγουρος πως θα τα καταφέρω. Μια η ζωγραφιά πάει καλούτσικα, και μια δεν του μοιάζει και πολύ. Κάνω ακόμα λάθος προσπαθώντας να αποδώσω το μπόι του. Τη μια ο μικρός πρίγκιπας είναι πολύ μεγάλος. Την άλλη φαίνεται πολύ μικρός. Είμαι εξίσου διστακτικός και με το χρώμα της φορεσιάς του. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις δοκιμάζω διάφορες αποχρώσεις, μέχρι να τα καταφέρω κάπως. Ωστόσο, όλα αυτά θα πρέπει να μου τα συγχωρήσετε. Ο φίλος μου δεν έδινε ποτέ εξηγήσεις. Καθόλου απίθανο να με νόμιζε κι εμένα όμοιό του. Όμως εγώ, δυστυχώς, δεν ξέρω κάποιον τρόπο, για να βλέπω τα αρνάκια μέσα στα κουτάκια, όπως έκανε αυτός. Ίσως είμαι κάπως σαν και τους μεγάλους κι εγώ.

Θα πρέπει μάλλον να 'χω γεράσει.

Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ, *Ο Μικρός Πρίγκιπας* (ελαφρά διασκευασμένο απόσπασμα)

B. ΝΟΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να επαληθεύσεις ή να διαψεύσεις, σύμφωνα με το κείμενο I, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα σε κάθε πρόταση τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος»:

(Μονάδες 10)

- Όλα τα μέλη της οικογένειας του Χιου είχαν τις ίδιες απόψεις για τη φίλια.
- Ο μυλωνάς ενδιαφερόταν μόνο για την ευτυχία του φίλου του.
- Ο μυλωνάς και η γυναίκα του είχαν μόνο ένα παιδί.
- Ο μυλωνάς πίστευε ότι ο Χανς ήταν ζηλιάρης.
- Ο πάστορας ήταν πολύ φτωχός.

2. Να επιλέξεις, σύμφωνα με το κείμενο I, τη σωστή απάντηση/τις σωστές απαντήσεις (μπορεί να είναι σωστές περισσότερες από μία απαντήσεις)

(Μονάδες 10)

1) Ο μυλωνάς:

- α) ήταν απόλυτα αφοσιωμένος στον Χανς
- β) νοιαζόταν τον Χανς περισσότερο από την οικογένειά του
- γ) εκμεταλλευόταν τον Χανς
- δ) ήταν πρόθυμος να μοιραστεί τα υπάρχοντά του με τον φίλο του
- ε) τίποτα από τα παραπάνω

Επιλεγμένη απάντηση/επιλεγμένες απαντήσεις:

2) Ο μυλωνάς, όταν θα ερχόταν η άνοιξη:

- α) θα επισκεπτόταν τον Χανς
- β) θα πρόσφερε στον Χανς ένα μεγάλο πανέρι πρίμουλες
- γ) θα χάριζε στον Χανς αλεύρι
- δ) θα καλούσε τον Χανς στο σπίτι του
- ε) τίποτα από τα παραπάνω

Επιλεγμένη απάντηση/επιλεγμένες απαντήσεις:

3) Οι απόψεις που ανέπτυξε ο μυλωνάς για τη φιλία:

- α) ευχαριστούσαν τον Χανς
- β) προκαλούσαν τα σχόλια της γυναίκας του
- γ) ήταν ασήμαντες σε σύγκριση με τις απόψεις του πάστορα
- δ) εντυπωσίαζαν τον γιο του
- ε) τίποτα από τα παραπάνω

Επιλεγμένη απάντηση/επιλεγμένες απαντήσεις:

4) Ο μικρός γιος του μυλωνά:

- α) προσφέρθηκε να μοιραστεί το φαγητό του με τον Χανς
- β) ήταν κακομαθημένος
- γ) συμπονούσε τον Χανς
- δ) είχε κουνέλια
- ε) τίποτα από τα παραπάνω

Επιλεγμένη απάντηση/επιλεγμένες απαντήσεις:

5) Ο Χανς:

- α) ήταν φτωχός
- β) ήταν μοναχικός
- γ) επιβίωνε αξιοποιώντας τα προϊόντα του κήπου του
- δ) χαιρόταν με τα δώρα που του έδινε ο μυλωνάς
- ε) τίποτα από τα παραπάνω

Επιλεγμένη απάντηση/επιλεγμένες απαντήσεις:

3. Να επαληθεύσεις ή να διαψεύσεις, σύμφωνα με το κείμενο II, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα σε κάθε πρόταση τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος»:

(Μονάδες 10)

- Στο Διεθνές Συνέδριο Αστρονομίας διαπιστώθηκε ότι δεν είχε ανακαλύψει τον αστεροειδή ο Τούρκος αστρονόμος.
- Ο αφηγητής ήταν γέρος πια, όταν προσπαθούσε να ζωγραφίσει.
- Ο τουρκικός λαός ήθελε να ντύνεται με τον ευρωπαϊκό τρόπο.
- Ο πλανήτης από όπου είχε έρθει ο μικρός πρίγκιπας ήταν πολύ μικρός.
- Μερικοί άνθρωποι δεν έχουν φίλους.
- Οι μεγάλοι δίνουν μεγάλη σημασία στα συναισθήματα των άλλων.
- Ο αφηγητής θέλει να εκδικηθεί τους μεγάλους.
- Οι μεγάλοι δείχνουν ενδιαφέρον για τα χρήματα.
- Ο πλανήτης του μικρού πρίγκιπα είναι γνωστός εδώ και πολλούς αιώνες.
- Ο αφηγητής είναι θλιμμένος, όταν αφηγείται την ιστορία του μικρού πρίγκιπα.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Φιλίας (30 Ιουλίου) γράφεις ένα άρθρο για την ιστοσελίδα της τάξης σου, όπου παρουσιάζεις τεκμηριωμένα δύο χαρακτηριστικά της πραγματικής φιλίας, όπως εσύ την αντιλαμβάνεσαι. Το κείμενό σου να μην ξεπερνά τις 300 λέξεις.

(Μονάδες 30)

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ - ΜΟΡΦΟΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. α) Να συμπληρώσεις τα κενά με τον κατάλληλο, ως προς το γένος, την πτώση και τον αριθμό τύπο του επιθέτου που βρίσκεται στην παρένθεση:

- Η (συμφέρων) τιμή αποτελεί (πρωτεύων) κριτήριο των αγοραστών.
- Την αποκομιδή (ογκώδης) και (βαρύς) αντικειμένων αναλαμβάνουν δημοτικοί υπάλληλοι.
- Η απόφαση της (επταμελής) (εποπτεύων) επιτροπής θα ανακοινωθεί αύριο το μεσημέρι.
- Η πτέρυγα (οξύς) περιστατικών είναι σε διαφορετικό όροφο από τη μονάδα (χρόνιος) παθήσεων.

(Μονάδες 4)

β) Να σχηματίσεις τα μονολεκτικά παραθετικά των παρακάτω επιθέτων στον αντίστοιχο, ως προς το γένος, τον αριθμό και την πτώση, τύπο με αυτόν που δίνεται στον θετικό βαθμό:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
πλατιάς		
(του) ακριβούς		

(Μονάδες 2)

2. Να συλλαβίσεις τις παρακάτω λέξεις στο διπλανό κενό βάζοντας ενωτικό ανάμεσα στις συλλαβές τους:

αγκαλιάζω βαμβακερός φεγγοβολώ αστάθμητος	
--	--

(Μονάδες 2)

3. α) Στις παρακάτω φράσεις να συμπληρώσεις τα κενά, βάζοντας ό,τι χρειάζεται κάθε φορά:

- Η ελλ.....πής ενημέρωση μπορεί να οδηγ.....σει το κοινό σε παν.....κό ή αδράν.....α.
- Πάσχ.....ζε πολλή ώρα να την π.....σει, αλλά εκείνη ήταν ανένδ.....τη.

(Μονάδες 2)

β) Από τα ρήματα που δίνονται παρακάτω να σχηματίσεις και να γράψεις τον τύπο που σημειώνεται μέσα στην αγκύλη:

- δέρνω [ονομ. ενικ. αρσ. γένους μετοχής παρακειμένου (κλιτής μετοχής)]

.....

- εξαιρούμαι [γ΄ πληθ. υποτακτικής παρακειμένου (συντελεσμένης υποτακτικής)]

.....

- αρνούμαι [γ΄ ενικ. οριστικής παρατατικού]

.....

- αντέχω [β΄ πληθ. προστακτικής αορίστου (συνοπτικής προστακτικής)]

.....

- αξιοποιώ [β΄ πληθ. προστακτικής αορίστου (συνοπτικής προστακτικής)]

.....

- αφήνομαι [γ΄ ενικ. οριστικής αορίστου]

.....

(Μονάδες 6)

4. Να γράψεις τι μέρος του λόγου είναι καθεμιά από τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα στο παρακάτω κείμενο:

Ευτυχώς, όμως, για τη φήμη του αστεροειδούς Β-612, ένας Τούρκος δικτάτορας –**με** την **απειλή** της ποινής του θανάτου– επέβαλε στον λαό του να ντύνεται όπως οι Ευρωπαίοι. Ο αστρονόμος ξανάκανε την παρουσίαση το 1920, **φορώντας** ένα **πολύ** κομψό και μοντέρνο κοστούμι. Και τούτη τη φορά, όλος ο κόσμος χειροκρότησε με ενθουσιασμό την ανακάλυψή του.

- **με**
- **απειλή**
- **φορώντας**
- **πολύ**

(Μονάδες 2)

5. α) Στις ακόλουθες φράσεις να βάλεις τον κατάλληλο τύπο των λέξεων που είναι μέσα στην παρένθεση:

• Η ύπαρξη (βαθιές χαράδρες) και η ποικιλία της βλάστησης επιτρέπουν τη συνύπαρξη (πολυάριθμα είδη)πανίδας.

• Απαιτείται η εύρεση της (ειδοποιός διαφορά) των δύο θεμάτων, για να ανατεθούν στην αρμόδια υπηρεσία.

• Η ιστορία είναι γεμάτη από παραδείγματα (ραδιούργοι ηγέτες)

(Μονάδες 2)

β) Να μεταφέρεις τις λέξεις των παρακάτω προτάσεων στον άλλο αριθμό, όπου είναι δυνατό.

- Γιατί, αν ο πλούτος μοιραζόταν εξίσου, όπως μου λες, τότε ποιος θα νοιαζόταν για τις εφευρέσεις, τις τέχνες, τις δουλειές;

.....

- Τα λόγια απόμειναν κλωνάρια δίχως ρίζες, τα παίρνει το νερό του ποταμού.

.....

(Μονάδες 2)

6. Να συμπληρώσεις τον παρακάτω πίνακα, τοποθετώντας τα συνώνυμα και τα αντώνυμα (αντίθετα) των λέξεων που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα στις παρακάτω προτάσεις:

- «Πολύ τους σκέφτεσαι τους άλλους», απάντησε η μυλωνού, καθισμένη στην **αναπαυτική** πολυθρόνα της μπροστά στο τζάκι.
- Εάν τύχει να τους μιλήσετε για έναν **καινούριο** φίλο, εκείνοι δεν σε ρωτάνε ποτέ για κάτι το ουσιώδες.
- Θα προτιμούσα πραγματικά να **αρχίσω** την ιστορία όπως άρχιζαν παλιά τα παραμύθια.

	Συνώνυμο	Αντώνυμο (αντίθετο)
αναπαυτική		
καινούριο		
αρχίσω		

(Μονάδες 3)

7. α) Να σχηματίσεις σύνθετα με τα παρακάτω ζευγάρια των λέξεων:

- εκ + ύψος (ουσιαστικό)
- συν + φίλος (ουσιαστικό)
- συν + σωρός (ρήμα)
- επί + έδρα (επίθετο)

(Μονάδες 2)

β) Πώς λέγεται με σύνθετη λέξη:

- αυτός που έχει την ικανότητα να δίνει γρήγορες και εύστοχες απαντήσεις

.....

- ο αμοιβαίος θαυμασμός

.....

(Μονάδες 1)

8. α) Να αναγνωρίσεις τον συντακτικό ρόλο των λέξεων που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα:

Μια η ζωγραφιά πάει καλούτσικα, και μια δεν του μοιάζει και πολύ. Κάνω ακόμα λάθος προσπαθώντας να αποδώσω **το μπόι** του. Τη μια ο μικρός πρίγκιπας είναι πολύ μεγάλος. Την άλλη φαίνεται πολύ **μικρός**. Είμαι εξίσου διστακτικός και με το χρώμα της φορεσιάς του. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις δοκιμάζω διάφορες αποχρώσεις, μέχρι να **τα** καταφέρω κάπως. Ωστόσο, όλα αυτά θα πρέπει να μου τα συγχωρήσετε. Ο φίλος μου δεν έδινε ποτέ εξηγήσεις. Καθόλου απίθανο να με νόμιζε κι εμένα όμοιό του. Όμως **εγώ**, δυστυχώς, δεν ξέρω κάποιον τρόπο, για να βλέπω τα αρνάκια μέσα στα κουτάκια, όπως έκανε αυτός.

- **το μπόι**
- **μικρός**
- **τα**
- **εγώ**

(Μονάδες 2)

Ε΄. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

(Μονάδες 10)